

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 23

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

*Nicio corabie nu s-a întors vreodată
Din mările sudului sau de la capricorn*
Atât de pură și elegantă fregată*,
Cum se întoarce toamna Orion*.*

*Peste păduri înverzite n-a strălucit nicicând
Lumina lui albă. Nici pe pajiști de fân.
Oceane și munți îl văd primăvara plecând
Și cerul nu-și mai află multă vreme stăpân.*

*Octombrie urcă din nou peste grădini
Înaltele-i catarge cu vârfuri de platină
Și toată iarna, apoi, corabia de lumini
Deasupra lumii uimite se clatină.*

Rege al constelațiilor din septentrion
Mereu lunecând peste lumi înghețate
Așa străbate noaptea marele Orion,
Corabie leagănă în eternitate.*

(Geo Bogza, **Orion**)

**capricorn s.n.* – numele unei constelații zodiacale din emisfera australă; unul dintre semnele zodiacului (reprezentat printr-un țap)

**fregată s.f.* – 1. vas de război cu trei catarge (obișnuit în secolele trecute), dotat cu numeroase tunuri instalate pe ambele borduri și destinat serviciului de recunoaștere și pază. 2. gen de păsări marine, zvelte, cu corpul mic și cu coada și aripile foarte mari care trăiesc în regiunea mărilor tropicale și se hrănesc cu pești

**Orion* – numele unei constelații; în opera lui Geo Bogza sugerează trecerea de la toamnă la iarnă

**septentrion s.n.* – nord, miazănoapte

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „*elegantă*”, „*toamna*”, „*vârfuri*”, „*străbate*”. **4 puncte**
2. Precizează câte un sinonim potrivit cu sensul din text al cuvintelor „*se clatină*” și „*eternitate*”. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „*noapte*”. **4 puncte**
4. Transcrie, din text, un substantiv în cazul genitiv, însoțit de articol (posesiv) genitival. **4 puncte**
5. Stabilește cazul cuvintelor subliniate: „*Și toată iarna, apoi, corabia de lumini/ Deasupra lumii uimite se clatină.*” **4 puncte**
6. Alcătuieste un enunț în care cuvântul „*Orion*” să aibă funcția sintactică de atribut substantival. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „*Octombrie urcă din nou peste grădini/ Înaltele-i catarge cu vârfuri de platină.*” **4 puncte**
8. Transcrie, din text, prima propoziție, precizându-i felul. **4 puncte**
9. Alcătuieste o frază în care să existe și o propoziție subordonată circumstanțială de mod, introdusă printr-o locuțiune conjuncțională. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Precizează rima versurilor din poezie. **2 puncte**
11. Numește o figură de stil identificată în versul „*Deasupra lumii uimite se clatină.*” **2 puncte**
12. Transcrie, din text, un vers care cuprinde o imagine vizuală. **2 puncte**
13. Precizează numele unuia dintre anotimpurile sugerate de imaginile din versurile: „*Peste păduri înverzite n-a strălucit nicicând/ Lumina lui albă. Nici pe pajiști de fân.*” **2 puncte**
14. Explică, pe scurt, semnificația metaforei „*corabia de lumini*”. **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Adrian/ Adriana Mihăiescu, locuiești în Sighișoara, pe Strada Observatorului, la numărul 7, ești elev/ elevă în clasa a VIII-a, la Liceul Teoretic „George Coșbuc”, și dorești să te înscrii la cursurile de astronomie organizate de „Clubul Copiilor” din localitate, întrucât ești pasionat/ pasionată de universul cosmic.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o cerere de înscriere, adresată directorului instituției. În cerere, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să expui clar și concis conținutul solicitării; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să evidențiezi caracteristicile fundamentale și semnificațiile textului citat la **Partea I** (Geo Bogza, **Orion**). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea unei caracteristici a genului liric, identificată în poezia **Orion**;
- exemplificarea acestei caracteristici, pe baza textului citat;
- sublinierea unei idei prezente în text și a mijloacelor artistice folosite în exprimarea acesteia;
- susținerea unei opinii despre semnificațiile textului sau despre mesajul transmis (formularea clară/ logică a opiniei, prezența unui argument/ a motivării care să justifice opinia exprimată).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 20 de rânduri scrise.